

O B S A H:

- 1/ ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH A DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ ZA ROK 2010**
- 2/ ZMĚNA INVALIDITY TŘETÍHO STUPNĚ NA INVALIDITU PRVNÍHO NEBO DRUHÉHO STUPNĚ A POSKYTOVÁNÍ SLEVY NA DANI**
- 3/ POKYN MF D – 346 O PROMINUTÍ DANĚ VYBÍRANÉ SRÁŽKOU PODLE ZVLÁŠTNÍ SAZBY DANĚ**
- 4/ PŘEDKLÁDÁNÍ TISKOPISŮ „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI“ A „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ VYBÍRANÉ SRÁŽKOU PODLE ZVLÁŠTNÍ SAZBY DANĚ“**
- 5/ VLIV VÝŠE Odstupného (odbytného nebo odchodného) NA POSKYTOVÁNÍ PODPORY V NEZAMĚSTNANOSTI A NEVYPLACENÍ Odstupného A POSKYTNUTÍ PODPORY**
- 6/ SPLATNOST MZDY A OKAMŽITÉ ZRUŠENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU ZAMĚSTNANCEM**
- 7/ NAŘÍZENÍ VLÁDY 201/2010 Sb. O ZPŮSOBU EVIDENCE ÚRAZŮ, HLÁŠENÍ A ZASÍLÁNÍ ZÁZNAMU O ÚRAZU**
- 8/ ODPOVĚDI NA DOTAZY**

Příloha: Pokyn MF D-346

Přehled smluv o zamezení dvojího zdanění – jen v elektronické podobě

Příklad vyplnění vyúčtování daně - jen v elektronické podobě

Záznam o úrazu - jen v elektronické podobě

Vážení přátelé,

dnešní číslo informačního servisu se z větší části věnuje provedení ročního zúčtování záloh za rok 2010 včetně příkladů na jeho provedení. V příštím čísle se k provedení ročního zúčtování ještě vrátíme a zařadíme další aktuální dotazy z praxe k jeho provedení. Kromě toho zde najdete zajímavý Judikát k okamžitému zrušení pracovního poměru z důvodu nevyplacení části mzdy a informaci o novém NV o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu.

1/ ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH A DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ ZA ROK 2010

Při provádění ročního zúčtování za rok 2010 budeme opět pracovat s jednotnou daní 15% a se „superhrubou mzdou“. Pro výpočet daně je nový tiskopis „**VÝPOČET DANĚ A DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ...** za rok 2010“ – **VZOR č. 15.**

U KOHO JE MOŽNÉ PROVÉST ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ?

- A) u toho, kdo **pobíral zdanitelnou mzdu pouze od jednoho plátce**. Příjmy do 5000 Kč vyplacené dalším plátcem, které byly zdaněny 15% srážkovou daní do daňového základu nevstupují, protože toto je daň konečná a nikde se již neuvádí.

Režim do 5000 Kč se nemohl ani v roce 2010 použít u společníků a jednatelů s.r.o., u členů družstev a u členů statutárních orgánů. Zde musela být vždy použita zálohová daň ve výši 15%.

- B) u toho, kdo **pobíral zdanitelnou mzdu od více plátců daně postupně**. Mzda vyplacená poplatníkovi dodatečně po skončení pracovního poměru od předchozího plátce není na závadu. Musí být ale vyplacena ve stejném zdaňovacím období.

Poplatník, kterému byly vyplaceny příjmy za předchozí období, tj. po 31. 1., musí podat vždy daňové přiznání.

- C) u toho, kdo **podepsal** u všech postupných plátců **prohlášení k dani** nejpozději do 15. února následujícího roku a do téhož data požádal o provedení ročního zúčtování.

- D) u toho, kdo neměl **ostatní příjmy** (podle §§ 7 až 10) **vyšší než 6000 Kč**.

*Mezi ostatní příjmy patří příjmy z pronájmu, z podnikání, ale i ostatní příjmy uvedené v § 10 (mezi ně patří např. **důchody nad 288 tis. Kč ročně**).*

V rámci § 10 se dále můžeme setkat s příjmy podle odst. 1 písm. a), které jsou do 20000 Kč od daně osvobozeny – sem patří např. příjmy z příležitostných činností nebo příležitostného pronájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby, která není provozována samostatně hospodářským rolníkem.

Pro posouzení, zda nebyla překročena hranice 6000 Kč se berou veškeré **příjmy** podle §§ 7 až 10 **nesnížené o výdaje**.

POZOR: pokud bude poplatník podávat daňové přiznání z jiného důvodu, zahrnou se do zdanitelných příjmů veškeré příjmy, a to i v případě, že byly nižší než 6000 Kč.

- E) u poplatníka, který **se sám nerozhodne podat daňové přiznání**.
F) u toho, kdo **předložil potvrzení o příjmu** od předchozích plátců mzdy do 15. 2. následujícího roku.

G) u poplatníka, který neměl po část roku **příjmy plynoucí ze zahraničí**.

Naopak **roční zúčtování nelze provést** v žádném případě:

- u poplatníka, který obdržel po 31. 1. 2010 **příjmy ze závislé činnosti**, které se vztahují k příjmům zúčtovaným v jeho prospěch v předchozích letech, jenž se tenkrát nepovažovaly za jeho příjmy, protože mu nebyly vyplaceny,
- u **daňového nerezidenta**, který chce uplatnit slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) až e) (manželka nebo invalidity), daňové zvýhodnění na dítě podle § 35c nebo nezdanitelnou částku podle § 15 odst. 3 a 4 (odpočet úroků).
- u poplatníka, který poskytl **dar do jiného státu EU** – musí vždy podat daňové přiznání (§ 38g odst. 2)

V těchto případech se musí vždy podat daňové přiznání.

CO MUSÍ POPLATNÍK UDĚLAT, ABY SE U NĚHO MOHLO ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ PROVÉST?

- **do 15. 2. požádat o provedení ročního zúčtování**

Žádat bude vždy svého posledního plátce ve zdaňovacím období, u kterého pobíral příjmy ze závislé činnosti a měl u něho podepsáno nebo dodatečně podepsal prohlášení k dani. Zde je třeba počítat s větším množstvím žádostí, protože v průběhu roku docházelo k snižování stavů a někteří zaměstnanci byli po skončení zaměstnání evidováni na úřadech práce.

Pokud poplatník **nepožádá** do 15. února o provedení ročního zúčtování, je u něho **daňová povinnost splněna srážením záloh na daň**, nic dalšího se neprovádí.

- do 15. 2. může poplatník **dodatečně prokázat nárok na slevy na dani**, které v průběhu roku neuplatnil.
- do 15. 2. musí **předložit potvrzení o zdanitelných příjmech** od předchozích plátců mzdy.

Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění **musí být na vzoru č. 18**. Starší vzory nejde za rok 2010 použít, protože **neobsahují „povinné pojistné“** a členění dodatečně vyplacených mezd a tudíž by byl špatně stanoven základ daně.

- do 15. 2. může poplatník **dodatečně podepsat prohlášení k dani**

Pokud nám prohlášení dodatečně podepíše a předloží všechny požadované náležitosti, může se u něho rovněž roční zúčtování provést. Jestliže by poplatník prohlášení zpětně podepsal i za měsíce, kdy měl příjem do 5000 Kč, zdaněný 15% srážkovou daní, bude třeba provést opravu **ze srážkové daně na zálohovou**.

POZOR: zpětně nemůže podepsat prohlášení u svého předchozího plátce, ale jen u plátce, kde je v pracovním poměru ke konci zdaňovacího období.

JAKÝ BUDE POSTUP VÝPOČTU ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ?

II/ Zjistíme základ daně u poplatníka

Základ daně se zjistí tak, že se vezme **součet zdanitelných příjmů** vyplacených nebo obdržených do 31. ledna 2011 **za jednotlivé kalendářní měsíce roku 2010** od všech postupných plátců (uvede se na řádce 1. „Výpočtu daně“). Tyto příjmy se **navýší o součet „povinného pojistného“** (tj. 25% pojistné na SZ a 9% pojistné na VZP) za jednotlivé měsíce roku 2010 (uvede se na řádce 2. Výpočtu). **Povinné pojistné** se od roku 2009 **zaokrouhuje na celé koruny směrem nahoru** už při výpočtu zálohy na daň. Součet údajů na řádce 1 a na řádce 2 je **základ daně od všech plátců** (uvede se na řádce 3.).

III/ Od základu daně se odečtou nezdánitelné částky ze základu daně, kterými jsou:

NEZDANITELNÉ ČÁSTKY ZE ZÁKLADU DANĚ (§ 15)

- U **DARŮ** se budou 2% resp. 10% **počítat ze základu daně**, který tvoří příjmy ze závislé činnosti navýšené o „povinné pojistné“.

Např. hrubý příjem zaměstnance je 100000 Kč a základ daně je 134000 Kč. 10% se bude počítat z této částky a je možno uznat dar až do výše 13400 Kč.

Pro uznání daru musí být splněny tyto podmínky :

- **úhrnná hodnota darů přesáhne 2% ze základu daně** (hrubý příjem + povinné pojistné) **anebo činí alespoň 1000 Kč**

Pokud je dar 1000 Kč a vyšší, nemusí se podmínka 2% ze základu daně sledovat. Pouze u darů do 1000 Kč je třeba porovnat 2% ze základu daně s výší daru.

- v úhrnu lze **odečíst nejvýše 10% ze základu daně**
- poskytnuté **dary prokáže** dárce dokladem, ze kterého musí být zřejmé, kdo je **příjemcem daru, hodnota daru, účel, na který byl dar poskytnut a datum darování** (pokyn D-300). Hodnota jednoho odběru krve bezpříspěvkového dárce se oceňuje i nadále částkou **2000 Kč**

POZOR: dary za rok 2010 poskytnuté na povodně stačí prokázat příkazem k úhradě a výpisem z bankovního účtu, podacím potvrzením poštovní poukázky, příjmovým dokladem apod. Z dokladů musí být patrné, že finanční prostředky byly poukázány na povodňové bankovní účty. Seznam Ministerstvem vnitra povolených sbírek najdete na www.mvcr.cz.

- hodnotu poskytnutých darů lze **odečíst v tom zdaňovacím období, ve kterém byly prokazatelně poskytnuty** (pokyn D-300).

Novinkou je, že se podle přechodného ustanovení zákona 346/2010 Sb., kterým se měnil zákon o daních z příjmů, se bude moci již za zdaňovací období roku 2010 **odečíst dar poskytnutý poživateli starobního důchodu, který před jeho přiznáním pobíral invalidní důchod**, na nehrazené zdravotnické prostředky nebo rehabilitační a kompenzační pomůcky a na majetek usnadňující těmto osobám vzdělání a zařazení do zaměstnání.

- U **ODPOČTU ÚROKŮ** nedochází k žádné změně v posuzování úroků z úvěrů oproti předchozímu roku

Na základě Pokynu MF D-324, k výkladu pojmu „bytová potřeba“, bude u zaměstnance, kterému byl poskytnut úvěr na splácení následného hypotečního úvěru, kterým je refinancován předchozí úvěr na financování bytových potřeb uvedených v § 15 odst. 3 písm. a) až h), se může u něho uplatnit odpočet nezdaněné částky z titulu zaplacených úroků.

Ke změně došlo i v **prokazování nároku na odpočet úroků uživatelem bytu** podle § 15 odst. 3 písm. e), tj. u „úvěru použitého na údržbu a změnu stavby bytového domu, rodinného domu nebo bytu ve vlastnictví a bytů v nájmu nebo užívání“. Zde se může od 1. 7. 2009 prokazovat **byt v užívání pouze dokladem o trvalém pobytu**. Vypustilo se prokazování bytu v užívání občanským průkazem, protože občanský průkaz již nemusí údaj o trvalém pobytu obsahovat.

Jinak zůstává v platnosti odpočet úroků **maximálně 300 tis. Kč** za rok ze všech úvěrů v rámci domácnosti.

- U **PENZIJNÍHO PŘIPOJIŠTĚNÍ** se v rámci ročního zúčtování nic nemění tj. částka **nad 6000 Kč, maximálně lze odečíst částku 12000 Kč** – maximum lze odečíst při vlastní platbě zaměstnance 18000 Kč.

POZOR: roční zúčtování za rok 2010 ale nelze provést u zaměstnance, který v letech 2006 až 2009 uplatňoval odpočet nezdaněné částky na penzijní připojištění vyšší než 6000 Kč a v roce 2010 smlouvu zrušil a nechal si vyplatit odbytné (tj. nesplnil smluvní podmínky). Tento zaměstnanec musí podat daňové přiznání za rok 2010 a v něm jako příjem podle § 10 uvést částku, kterou si odečetl v letech 2006 až 2009. Pokud nebyla částka odpočtů v součtu vyšší než 6000 Kč, může se u něho roční zúčtování provést.

- U **SOUKROMÉHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ**,

se mezi pojišťovny, které mohou uzavírat toto pojištění, doplnily „jiné pojišťovny usazené na území členského státu EU nebo Evropského hospodářského prostoru“. Z toho vyplývá, že zaměstnanec může předložit smlouvu na životní pojištění uzavřenou ve státě EU s pojišťovnou, která v ČR vůbec nepodniká. Zde je potřeba upozornit, že smlouva musí být přeložena do českého jazyka, protože úředním jazykem je čeština (§ 76 DŘ). Od 1. 1. 2011, kdy nabyl účinnosti daňový řád, musí správce daně i u občana Slovenska prohlásit, že překlad ze slovenštiny nevyžaduje.

Maximální částka, kterou lze odečíst na životní pojištění činí **12 tis. Kč**, a to i v případě, že má poplatník uzavřeno více smluv s více pojišťovnami.

I zde platí, že v **případě vypovězení smlouvy** v roce 2010 při nesplnění podmínek (60 a 60...), musí zaměstnanec podat daňové přiznání, pokud odpočty nezdanitelných částek z tohoto titulu činily v letech 2000 až 2009 v součtu více než 6000 Kč.

- U odpočtu **ZAPLACENÝCH ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ** rovněž nedochází ke změně, tj. **odečtou se částky zaplacených členských příspěvků do výše 1,5% zdanitelných příjmů, maximálně však do výše 3000 Kč.**

Zde se opět budou porovnávat příspěvky sražené ze mzdy XII/09 až XI/2010 se zdanitelnými příjmy roku 2010.

- Odpočet „**ÚHRAD ZA ZKOUŠKY OVĚŘUJÍCÍ VÝSLEDKY DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ**“

Maximálně lze odečíst úhrady ve výši **10000 Kč**, u osob se zdravotním postižením **13000 Kč** a u osob s těžším zdravotním postižením **15000 Kč**. Tyto odpočty lze uplatnit pokud nebyly hrazeny zaměstnavatelem nebo si je poplatník s příjmy podle § 7 neuplatnil jako výdaj.

Pokud používáte ještě u některých zaměstnanců starší vzor Prohlášení k dani je třeba, aby zaměstnanec, který chce uplatnit zkoušky ověřující výsledky dalšího

vzdělávání, do tohoto prohlášení vložil list, kde by uvedl to, co je na vzorech č. 18 a vyšších k odpočtu úhrady za zkoušky ověřující...

III/ Po odpočtu těchto nezdanitelných částek získáme tzv. „základ daně snížený o nezdanitelné částky“, který se zaokrouhlí na celé stovky směrem dolů.

IV/ Ze základu daně sníženého o nezdanitelné částky a zaokrouhleného na celé stovky směrem dolů se vypočte daň z příjmů 15%.

VI/ Od vypočtené daně se odečtou slevy na dani

SLEVY NA DANI PODLE § 35ba odst. 1 se uplatní v těchto výších:

Slevy na dani podle § 35ba ZDP:	2010	2010 krácení za měsíce, kdy nebyly splněny podm. na začátku měsíce
- na poplatníka (základní) - u starobního důchodce	24 840 Kč 24 840 Kč	uplatní se vždy celá uplatní se vždy celá
- na druhého z manželů - (na držitele průkazu ZTP/P)	24 840 Kč (49 680 Kč)	2070 Kč
- na invaliditu 1. nebo 2. stupně	2 520 Kč	210 Kč
- na invaliditu 3. stupně	5 040 Kč	420 Kč
- na průkaz ZTP/P	16 140 Kč	1345 Kč
- pro studenta	4 020 Kč	335 Kč

ZÁKLADNÍ SLEVA NA POPLATNÍKA (24840 Kč)

V ročním zúčtování **náleží vždy ve výši 24840 Kč**, a to i u daňových nerezidentů a u poživatelů starobního důchodu. V plné výši se uplatní tato sleva i u poplatníků, kteří neměli příjmy po celý rok 2010.

SLEVA NA DRUHÉHO Z MANŽELŮ (24840 Kč a u manžela, který je držitelem průkazky ZTP/P 49680 Kč), tato částka se krátí za měsíce, kdy netrvalo manželství na začátku měsíce.

Sleva na druhého z manželů bude náležet, jestliže jeho vlastní příjem nepřesáhl v roce 2010 částku **68000 Kč**. Do částky 68000 Kč patří celoroční příjmy, i když manželství netrvalo po celý kalendářní rok.

Do příjmů druhého z manželů **se nezahrnují** podle § 35ba odst. 1 písm. b) pouze dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči, sociální služby, státní příspěvky na penzijní připojištění, státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření a stipendium. Od roku 2008 se do vlastních příjmů druhého z manželů nezahrnuje **„příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, který je od daně osvobozen podle § 4“**. Veškeré ostatní příjmy do vlastních příjmů druhého z manželů patří, a to nesnížené o výdaje.

Prokazování příjmu druhého z manželů se i nadále provádí čestným prohlášením poplatníka, tzn., že je třeba vepsat do „prohlášení k dani“, jméno, příjmení a rodné číslo manžela/lky a dobu, po kterou spolu žili v domácnosti (str. 4).

Ostatní slevy na dani (INVALIDITY A STUDIUM) se budou poskytovat za stejných podmínek jako v roce 2009. Od **1. ledna 2010** ale **došlo k přejmenování částečného invalidního důchodu na invaliditu 1. nebo 2. stupně a plné invalidity na invaliditu 3. stupně**. Zaměstnanci měli povinnost začátkem roku předložit rozhodnutí o změně stupně invalidity.

V případě, že byly podmínky splněny pouze po část kalendářního roku, náleží slevy podle § 35ba odst 1 písm. c) až f) ve výši poměrné části roční slevy za měsíce, kdy byly podmínky splněny na začátku měsíce.

Např. částečný invalidní důchod byl přiznán od 15. 2. 2010. Sleva na ČID se poskytne za měsíce III. až XII., tj. ve výši 2100 Kč (210x10).

VII/ Po odpočtu veškerých řádně prokázaných slev na dani získáme daň po slevě (uvede se na řádce 20. „Výpočtu“ – musí být větší nebo rovna 0)

VIII/ Daň po slevě porovnáme s úhrnem sražených záloh na daň uvedeným na řádce 21. „Výpočtu“

VIII/ Pokud je daň po slevě nižší než sražené zálohy, jedná se o přeplatek na dani, který se vrátí poplatníkovi, je-li tento přeplatek vyšší než 50 Kč. Případný nedoplatek z ročního zúčtování se poplatníkovi nesráží. Rozdíl mezi daní po slevě a sraženými zálohami se uvede na řádce 22. „Výpočtu“. **U zaměstnanců, kteří neuplatňují daňové zvýhodnění na dítě, končí výpočet daně tímto řádkem.** Pokud zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě, tak se naopak řádek 22. „Výpočtu“ nevyplňuje a pokračuje se ve výpočtu řádkami 23. až 31.

Příklady ročního zúčtování u zaměstnanců, kteří neuplatňují daňové zvýhodnění na děti:

Příklad č. 1. Zaměstnanec s příjmem 15000 Kč měsíčně, který nemá žádné nezdanitelné částky a uplatňuje jen základní slevu na poplatníka.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	180 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	61 200
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	241 200
12.	Vypočtená daň	36 180
13.	Sleva na poplatníka	24 840
20.	Daň po slevě (částka musí být větší než 0)	11 340
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	11 340
22.	Přeplatek (+) Nedoplatek (-) rozdíl ř. 21 – ř. 20	0

Tomuto zaměstnanci nevychází žádný přeplatek na dani. V praxi bude u těchto zaměstnanců vycházet přeplatek od 0 do 140 Kč. Pokud by vznikl přeplatek vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi nejpozději při zúčtování mzdy za měsíc březen.

Příklad č. 2. Zaměstnanec s příjmem 10000 Kč měsíčně, který nemá žádné nezdanitelné částky a uplatňuje jen základní slevu na poplatníka.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	120 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	40 800
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	160 800
12.	Vypočtená daň	24 120
13.	Sleva na poplatníka	24 840

20.	Daň po slevě (částka musí být větší než 0)	0
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	0
22.	Přeplatek (+) Nedoplatek (-) rozdíl ř. 21 – ř. 20	0

Tento zaměstnanec neplatil zálohy v průběhu roku 2010 z titulu nízkého příjmu a ani v rámci ročního zúčtování mu nebude nic vráceno. Kdyby chtěl tento poplatník uplatnit některou z nezdaněných částek (dar, úroky, penzijní nebo životní pojištění) nebo slevu na manželku, tak se mu z tohoto titulu nic nevrátí, protože stejně žádné zálohy v průběhu roku neplatil. Pokud by měl tento zaměstnanec vyživované děti, mohl by dostat daňové zvýhodnění formou bonusu.

POZOR: hranice zdanitelného příjmu, při kterém se neplatí záloha na daň, byla v roce 2010 10300 Kč. Pokud by zaměstnanec pracoval na dohodu o provedení práce, z které se neodvádí pojistné, mohl mít příjem až 13800 Kč, aby neplatil zálohu na daň (opět při podepsaném prohlášení k dani).

Příklad č. 3. Zaměstnanec s příjmem 25000 Kč měsíčně si uplatňuje nezdanitelnou částku z titulu vlastní platby na penzijní připojištění ve výši 18000 Kč a platby na životní pojištění v částce 12000 Kč, kromě toho daroval v průběhu roku 5x krev. Jeho manželka nedosáhla v roce 2010 příjmu ve výši 68000 Kč.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	300 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	102 000
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	402 000
4.	Nezdanitelná částka – dar	10 000
6.	Nezdanitelná částka – penzijní připojištění	12 000
7.	Nezdanitelná částka – pojistné na soukromé životní pojištění	12 000
10.	Nezdanitelné částky celkem	34 000
11.	Základ daně snížený o nezdanitelné částky	368 000
12.	Vypočtená daň	55 200
13.	Sleva na poplatníka	24 840
14.	Sleva na manželku	24 840
20.	Daň po slevě (částka musí být větší než 0)	5 520
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	35 460
22.	Přeplatek (+) Nedoplatek (-) rozdíl ř. 21 – ř. 20	+29 940

Tomuto zaměstnanci bude vrácen přeplatek na dani ve výši 29940 Kč. Přeplatek vznikl díky tomu, že se mu na zálohách srážela v průběhu roku poměrně vysoká částka, protože slevu na manželku a odpočet nezdanitelných částek může uplatnit až v rámci ročního zúčtování záloh.

IX/ U Zaměstnanců, kteří uplatňují daňové zvýhodnění na dítě se pokračuje ve výpočtu takto:

DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ NA VYŽIVOVANÉ DÍTĚ

činí v roce 2010 **11604 Kč** (u dítěte s průkazkou ZTP/P 23208 Kč). Daňové zvýhodnění se může poskytnout formou **slevy na dani** (až do výše daňové povinnosti) nebo formou **daňového bonusu**, který může činit až **52200 Kč**. Nárok na daňový bonus vzniká zaměstnanci při ročním příjmu ve výši šesti násobku minimální mzdy, která byla i v roce 2010 ve výši 8000 Kč, tzn., že nárok na daňový bonus vznikne u příjmu 48000 Kč nebo vyšším.

Posouzení, zda se jedná o vyživované dítě, je třeba provést podle § 35c odst. 6 ZDP. Podrobný výklad najdete v brožuře „Abecedník“, oddíl 5. a 8.

XI/ Vlastní porovnání nároku na daňové zvýhodnění se slevami na dani a daňovými bonusy je uvedeno v následujících příkladech

Příklad č. 1. Zaměstnanec s příjmem 25000 Kč měsíčně má 6 dětí. Manželka nepracuje z titulu rodičovské dovolené s nejmladším dítětem. Zálohy na daň v průběhu roku neplatil, protože daňové zvýhodnění u něho bylo uplatněno formou slevy na dani. Naopak v průběhu roku obdržel daňový bonusy ve výši 9342 Kč. Výpočet ročního zúčtování by u něho vypadal takto:

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	300 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	102 000
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	402 000
11.	Základ daně snížený o nezdánitelné částky	402 000
12.	Vypočtená daň	60 300
13.	Sleva na poplatníka	24 840
14.	Sleva na manželku	24 840
20.	Daň po slevě (částka musí být větší než 0)	10 620
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	0
23.	Daňové zvýhodnění – nárok celkem	69 624
24.	Daňové zvýhodnění – z toho sleva na dani	10 620
25.	Daňové zvýhodnění – daňový bonus (ř.23 - ř.24)	52 200
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě – daň po slevě (ř.20 -ř.24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě – rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	0
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – vyplacené měsíční bonusy	9 342
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – rozdíl na daň.bonusu ř.25-28	42 858
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27 + ř. 29)	42 858
31.	Doplatek ze zúčtování – a) přeplatek na dani po slevě	0
	Doplatek ze zúčtování – b) doplatek na daňovém bonusu	42 858

Tomuto zaměstnanci lze poskytnout maximální daňový bonus 52200 Kč, i když na ř. 25 vychází částka 59004 Kč, musí se na ní uvést pouze 52200 Kč. Vzhledem k tomu, že již část bonusů obdržel v průběhu roku (9342 Kč), obdrží doplatek na daňovém bonusu jen ve výši 42858 Kč. Pro kontrolu 9342 + 42858 = 52200 Kč.

Příklad č. 2. zaměstnanec měl měsíční zdanitelný příjem 30 tis. Kč jen ve třech měsících roku 2010 a po zbytek roku byl v pracovní neschopnosti. Tento zaměstnanec má tři děti. Nárok na daňový bonus u něho v měsících, kdy pracoval nevznikl, protože daňové zvýhodnění bylo uplatněno formou slevy na dani. Jeho roční daňová povinnost byla 18090 Kč a ta se vynulovala slevou na poplatníka (24840 Kč), takže daň po slevě je u tohoto poplatníka nulová.

20.	Daň po slevě na dani podle § 35ba (částka musí být větší nebo rovna 0)	0
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po případné slevě na dani)	3 870
23.	Daňové zvýhodnění – nárok celkem	34 812
24.	Daňové zvýhodnění – z toho sleva na dani	0
25.	Daňové zvýhodnění – daňový bonus (ř.23 - ř.24)	34 812
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě – daň po slevě (ř.20 -ř.24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě – rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	3 870
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – vyplacené měsíční bonusy	0

29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – rozdíl na daň. bonusu ř.25-28)	34 812
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27 + ř. 29)	38 682
31.	Doplatek ze zúčtování – a) přeplatek na dani po slevě	3 870
	Doplatek ze zúčtování – b) doplatek na daňovém bonusu	34 812

Tomuto zaměstnanci by se vyplatila celkem částka 38682 Kč, a to tak, že by se mu vrátil přeplatek na dani 3870 Kč a obdržel by doplatek na daňovém bonusu ve výši 34812 Kč. Částka 3870 Kč by se uvedla do příjmů pro zjištění nároku na dávky SSP, částka 34812 Kč nikoliv.

Příklad č. 3. zaměstnanec s příjmem 20000 Kč měsíčně, který má 3 děti byl v roce 2010 nemocen a ve dvou měsících dosáhl pouze příjmu 5000 Kč. Ve všech měsících neplatil daň a obdržel daňový bonus. Výpočet daně u něho bude vypadat takto:

20.	Daň po slevě na dani podle § 35ba (částka musí být větší nebo rovna 0)	17 370
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po případné slevě na dani)	0
23.	Daňové zvýhodnění – nárok celkem	34 812
24.	Daňové zvýhodnění – z toho sleva na dani	17 370
25.	Daňové zvýhodnění – daňový bonus (ř.23 - ř.24)	17 442
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě – daň po slevě (ř.20 -ř.24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě – rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	0
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – vyplacené měsíční bonusy	15 132
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – rozdíl na daň. bonusu ř.25-28)	2 130
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27 + ř. 29)	2 130
31.	Doplatek ze zúčtování – a) přeplatek na dani po slevě	0
	Doplatek ze zúčtování – b) doplatek na daňovém bonusu	2 130

V tomto případě by se zaměstnanci vrátila částka 2130 Kč, což je doplatek na daňovém bonusu (nezahrnuje se do příjmů pro nárok na dávky SSP).

Příklad č. 4. zaměstnankyně s 2 dětmi byla po celý rok evidována na úřadu práce a od měsíce ledna do konce listopadu si chodila přivydělávat. U zaměstnavatele podepsala prohlášení k dani a v jednotlivých měsících si vydělala 4000 Kč. V měsících leden až listopad ji byl vyplacen daňový bonus na 2 děti. Výpočet ročního zúčtování u ní bude vypadat takto:

20.	Daň po slevě na dani podle § 35ba (částka musí být větší nebo rovna 0)	0
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po případné slevě na dani)	0
23.	Daňové zvýhodnění – nárok celkem	23 208
24.	Daňové zvýhodnění – z toho sleva na dani	0
25.	Daňové zvýhodnění – daňový bonus (ř.23 - ř.24)	0
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě – daň po slevě (ř.20 -ř.24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě – rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	0
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – vyplacené měsíční bonusy	21 274
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – rozdíl na daň. bonusu ř.25-28)	Nevybere se
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27 + ř. 29)	0
31.	Doplatek ze zúčtování – a) přeplatek na dani po slevě	0
	Doplatek ze zúčtování – b) doplatek na daňovém bonusu	0

Vzhledem k tomu, že tato zaměstnankyně nedosáhla v roce 2010 šestnásobku minimální mzdy (48000 Kč), ale pouze 44000 Kč, nemá nárok na roční daňový bonus, ale nárok na měsíční daňové bonusy neztrácí, protože v jednotlivých měsících jejich výplaty splnila podmínku poloviny minimální mzdy (4000 Kč).

XII/ Vrácení daně

V případě, že na řádce 22 bude přeplatek na dani vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi nejpozději v zúčtování mzdy za měsíc březen 2011. Pokud je doplatek ze zúčtování na ř. 30 vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi rovněž nejpozději v zúčtování mzdy za měsíc březen 2011. O vrácený přeplatek si sníží plátce daně nejbližší odvody záloh nebo může požádat o vrácení přeplatku podle § 155 zákona 280/2009 Sb., daňového řádu. Správce daně by měl přeplatek vrátit do 30 dnů ode dne obdržení žádosti.

V případě, že vznikne nedoplatek na dani, tak se od poplatníka nevybere.

NA CO SI DÁT POZOR PŘI ROČNÍM ZÚČTOVÁNÍ ZA ROK 2010

- **jestli je správně stanoven základ daně u poplatníků** („superhrubá mzda“) zde hlavně v případě, že zaměstnanec měnil zaměstnání v průběhu roku a zda mu předchozí plátce navyšoval správně na superhrubou mzdu. Když vydělíme údaj na řádce 2. údajem na řádce 1. mělo by nám vyjít 0,34. Díky zaokrouhlování povinného pojistného na celé Kč nahoru zde mohou být rozdíly v tisícinách (např. 0,3402).

POZOR: tato kontrola by neplatila v případě, že zaměstnanec měl u zaměstnavatele ještě např. dohodu o provedení práce, u které se na superhrubou mzdu nenavyšuje (obdobně i v případě souběhu zaměstnání a odměny člena statutárního orgánu, kde se odvádí pouze zdravotní pojištění)

- jestli není **poskytnut daňový bonus** u zaměstnance, který nedosáhl příjmu alespoň 48000 Kč (tj. **6-ti násobku minimální mzdy**) za rok 2010

Na daňové bonusy, které mu byly poskytnuty v měsících, kdy dosáhl alespoň poloviny minimální mzdy, ale nárok neztrácí. Zde by bylo výhodnější, aby si daňové zvýhodnění uplatnil druhý z manželů...pochopitelně, pokud má nějaké příjmy...

- **u daňových nerezidentů vždy odečíst celých 24840 Kč**

Těmto nerezidentům by se mělo odečíst celých 24840 Kč i v případě, že na území v ČR pobýval pouze několik měsíců.

- **zkontrolovat nedoplatky na dani**

Díky zavedení jednotné daně 15% by **nedoplatky na dani neměly** v roce 2010 **vůbec vzniknout**. Doporučujeme v případě nedoplatku zkontrolovat výpočet záloh v průběhu roku.

- **zkontrolovat přeplatky na dani u poplatníků, kteří neměli žádné nezdaněné částky nebo dodatečně prokázané slevy na dani**

U těchto poplatníků by díky jednotné 15% dani neměly vznikat přeplatky na dani vyšší než 140 Kč, pokud byl správně stanoven základ daně.

ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH U NĚKTERÝCH SPECIFICKÝCH SKUPIN ZAMĚSTNANCŮ

- **CIZINCI**

Zde je třeba rozlišit, zda se jedná o **daňového rezidenta** (tj. ten, kdo má daňovou povinnost z celosvětových příjmů v ČR) nebo o **daňového nerezidenta**, který má

daňovou povinnost pouze z příjmů ze zdrojů v ČR. **Mzda** za práci vykonávaná na našem území má vždy **zdroj na území ČR**.

Cizinec, daňový rezident by u nás měl mít bydliště nebo se zde obvykle zdržovat (popř. by zde měl mít rodinu) a pokud měl příjmy ze závislé činnosti u nás - může v případě, že měl podepsané prohlášení k dani, požádat o roční zúčtování a uplatnit všechny slevy na dani, které řádně prokáže a může uplatnit daňové zvýhodnění na děti.

Cizinec, daňový nerezident pokud by u nás měl pouze příjmy ze závislé činnosti, mohl by si požádat o provedení ročního zúčtování (předpokladem je podpis prohlášení k dani). U něho by se mohla uplatnit pouze základní sleva na dani (24840 Kč) a sleva na dani na studenta (4020 Kč). Z nezdáněných částek podle § 15 ZDP si může v roce 2010 uplatnit všechny (při splnění podmínek uvedených v § 15), s výjimkou odpočtu úroků. K příjmům dosaženým v zahraničí se u něho nepřihlíží. V případě, že má **90% příjmů ze zdrojů v ČR**, může **podat daňové přiznání** a uplatnit si **slevu na manželku nebo invalidity, daňové zvýhodnění na dítě a nezdanitelnou částku** podle § 15 odst. 3 a 4, tj. **odpočet úroků**.

POZOR – při posuzování, zda se jedná o rezidenta v ČR nebo ve státě, odkud tento cizinec pochází, je vhodné se podívat do platné smlouvy o zamezení dvojího zdanění s příslušným státem. Platné **smlouvy o zamezení dvojího zdanění** jsou **v příloze tohoto čísla v elektronické podobě**. V případě, že máte **jakoukoliv pochybnost** o rezidenci či nerezidenci, **považujte cizince za nerezidenta a uplatněte u něho pouze odpočet základní nezdanitelné částky**, případně částky na studium. Pokud chce uplatnit další slevy na dani nebo daňové zvýhodnění na dítě, doporučte mu podání daňového přiznání.

▪ **ZAMĚSTNANCI POBÍRAJÍCÍ NÁHRADU ZA ZTRÁTU NA VÝDĚLKU**

Těmto zaměstnancům lze roční zúčtování provést, pokud jim vyplacená náhrada od Kooperativy resp. České pojišťovny nebyla zdaněna zálohovou daní (tzn., že náhrada byla do 5000 Kč). V případě, že vyplacená náhrada byla vyšší než 5000 Kč, musí zaměstnanec podat daňové přiznání.

▪ **TISKOPIS DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ**

Pro podání daňového přiznání za rok 2010 je třeba použít nový **vzor č. 17**, který se ale oproti předchozím vzorům výrazně nezměnil (doplněn odkaz na nový daňový řád) a má opět 4 přílohy. Zaměstnanec, který měl pouze příjmy ze závislé činnosti od více plátců současně, vyplní pouze základní tiskopis bez příloh. Pokud zaměstnanec zároveň podnikal, vyplní ještě přílohu č. 1. V případě, že měl příjmy z pronájmu (§ 9) nebo ostatní příjmy (§ 10), vyplní přílohu č. 2. Při příjmech ze zahraničí se vyplní buď příloha č. 3 nebo 4.

DOTAZY K PROVÁDĚNÍ ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ

Jsme firma, která vyplatí mzdu za měsíce listopad a prosinec 2010 až po 31. lednu 2011. Jaký to bude mít dopad na naše zaměstnance? Můžeme jim provést roční zúčtování záloh a v případě, že ano, které příjmy do ročního zúčtování zahrneme?

Roční zúčtování záloh lze u těchto zaměstnanců za rok 2010 provést s tím, že se do něho zahrnou pouze příjmy skutečně vyplacené, tj. za období leden až říjen. Zde těmto zaměstnancům vznikne pravděpodobně přeplatek na dani, protože se u nich uplatní celá sleva na poplatníka (24840 Kč). Pokud jim bude mzda za listopad a prosinec vyplacena v roce 2011, budou si muset sami podat za rok 2011 daňové přiznání, kde tyto příjmy „dodaní“.

Zaměstnanec si v roce 2009 uzavřel soukromé životní pojištění, na které si nic neplatil, ale zaměstnavatel mu tam každý měsíc přispíval částkou 500 Kč. Koncem roku 2010 zaměstnanec pojistku zrušil a pojišťovna mu vyplatila odbytné. Musí zaměstnavatel příspěvky poskytované zaměstnanci nějakým způsobem dodanit?

Podle § 8 odst. 7 zákona o daních z příjmů se plnění ze soukromého životního pojištění považuje za základ daně po snížení o zaplacené pojistné. Podle § 36 odst. 2 písm. n) téhož zákona podléhá toto plnění zvláštní sazbě daně ve výši 15%, kterou je povinna odvést příslušná pojišťovna. Zaměstnavatel poskytnuté příspěvky na životní pojištění nedaní.

Syn našeho zaměstnance ukončil v červnu studium střední školy a od září nastoupil do zaměstnání. Do prohlášení k dani nám uvedl, že studium ukončil a v období července a srpna nikde nepracoval. Nyní se přišel zeptat, zda nebylo na závadu, když měl syn uzavřenou dohodu o pracovní činnosti v obchodním řetězci, kam chodil o víkendech vybalovat zboží do regálů. Tuto dohodu měl i v době školních prázdnin a odměny v měsících červenci a srpnu nepřekročily 2000 Kč. Je možno mu ponechat daňové zvýhodnění za měsíce červenec a srpen nebo musíme provést opravu těchto měsíců?

Podle § 13 odst. 3 písm. a) nelze dobu školních prázdnin považovat za soustavnou přípravu na budoucí povolání na střední škole, jestliže dítě vykonávalo po celý kalendářní měsíc výdělečnou činnost (tj. činnost, která zakládá účast na nemocenském pojištění). Vzhledem k tomu, že syn měl uzavřenou dohodu o pracovní činnosti tak, že se pravděpodobně jednalo o zaměstnání malého rozsahu a odměny nepřekročily částku 2000 Kč, nevznikla mu v těchto měsících účast na nemocenském pojištění a daňové zvýhodnění za měsíce červenec a srpen náleží. Pokud by ale odměny za červenec a srpen byly vyšší než 2000 Kč, mělo by se poskytování daňového zvýhodnění zastavit od měsíce července.

Zaměstnanec měl v roce 2010 příjmy ve výši 8500 Kč měsíčně a nebyly u něho v průběhu roku sráženy vůbec žádné zálohy na daň. Na konci roku 2010 obdržel od obchodního družstva nájem za pozemky ve výši 11600 Kč. Musí si podat za rok 2010 daňové přiznání, i když nebude muset platit daň z důvodu nevyčerpání slevy na poplatníky ve svém zaměstnání?

Povinnost podat daňové přiznání u tohoto zaměstnance vyplývá z § 38g odst. 2 ZDP, protože jeho ostatní příjmy podle §§ 7 až 10 byly vyšší než 6000 Kč. Tento poplatník vyplní přílohu č. 2 daňového přiznání, kde uvede příjem z pronájmu (§ 9 ZDP) ve výši 11600 Kč a může si uplatnit paušální výdaje 30%. Kdyby daňové přiznání nepodal, i když mu daňová povinnost pravděpodobně nevznikla, mohl by dostat od správce

daně pokutu za nepodání daňové přiznání ve výši 0,05% stanovené daně, minimálně ve výši 500 Kč (§ 250 daňového řádu).

Zaměstnanec by si chtěl uplatnit nezdanitelnou částku za zaplacené pojistné na soukromé životní pojištění ve výši 8000 Kč. V průběhu roku ale žádné zálohy neplatil, protože jeho příjem není vysoký a naopak dostával daňový bonus. Máme si od něho potvrzení brát, když mu žádnou daň vracet nebudeme?

Tomuto zaměstnanci bude náležet doplatek na daňovém bonusu, protože odpočtem nezdanitelné částky se sníží jeho základ daně a roční daň bude nižší než daň vypočtená v jednotlivých měsících. Díky tomu bude u něho menší sleva na dani a vznikne doplatek na daňovém bonusu.

Můžeme zaměstnanci provést roční zúčtování záloh, jestliže v roce 2010 ukončil smlouvu na penzijní připojištění, z které si uplatňoval od roku 2001 nezdanitelnou částku ve výši 6000 Kč ročně? Zároveň si uzavřel novou smlouvu na penzijní připojištění u jiného penzijního fondu a předložil nám potvrzení, že na ni v roce 2010 zaplatil 18000 Kč.

Ve Vašem případě se jedná pravděpodobně o zaměstnance, který měl uzavřenu smlouvu na penzijní připojištění ještě v době, kdy byla v zákonu o penzijním připojištění stanovena doba 50 let pro možnost ukončení smlouvy. V tomto případě nemusí podávat daňové přiznání, protože mu nebylo vyplaceno odbytné, ale penze nebo jednorázové vyrovnání. Zároveň mu můžete za rok 2010 uplatnit odpočet nezdanitelné částky 12000 Kč z titulu zaplacených příspěvků na penzijní připojištění.

Zaměstnanec si v minulých letech podával daňové přiznání, protože měl více plátců současně. Nyní žádá o provedení ročního zúčtování záloh a chtěl by si uplatnit odpočet úroků ze stavebního spoření. Podklady pro uznání této nezdané částky nám nechce předložit, protože když si podával v předchozích letech daňové přiznání, tak je po něm FÚ také nechtěl. Můžeme mu provést roční zúčtování záloh bez řádného prokázání?

Pokud by si tento zaměstnanec uplatňoval u Vás nezdanitelnou částku odpočtu úroků již před tím, než mu vznikla povinnost podávat daňové přiznání, můžete pokračovat v jejich odpočtu za předpokladu, že je máte řádně prokázány. Jestliže si však začal uplatňovat nezdanitelnou částku až v době, kdy podával daňové přiznání, musí Vám tyto nezdanitelné částky řádně prokázat. To, že na FÚ nepožadovali jejich prokázání není omluvou, protože FÚ jej může kdykoliv vyzvat, aby tyto doklady předložil.

Zaměstnanec nám předložil rekomandaci o tom, že je od 10. října 2010 invalidní pro invaliditu prvního stupně. Výměr o přiznání důchodu do současné doby neobdržel, takže jsme mu ani nedávali odpočet slevy na daň z titulu invalidity. Můžeme u něho provést roční zúčtování a uplatnit u něho 2/12 ze slevy na invaliditu?

Pokud zaměstnanec prokáže slevu na invaliditu prvního stupně do 15. února 2011, je možné mu provést roční zúčtování a uplatnit slevu ve výši 420 Kč (2/12 z 2520 Kč).

Pokud obdrží výměr o přiznání důchodu až po tomto datu, měl by si sám podat daňové přiznání, kde tuto částku uplatní.

2/ ZMĚNA INVALIDITY TŘETÍHO STUPNĚ NA INVALIDITU PRVNÍHO NEBO DRUHÉHO STUPNĚ A POSKYTOVÁNÍ SLEVY NA DANI

V DIS 9/2010 jsme se věnovali změně invalidity třetího stupně na nižší stupeň a aplikaci přechodného ustanovení zákona 306/2008 Sb., kterým se měnil zákon o důchodovém pojištění

Podle tohoto přechodného ustanovení platí, že ***byl-li plný invalidní důchod přiznán před 1. 1. 2010 a při první kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 je zjištěn takový stupeň invalidity, který má za následek snížení výše invalidního důchodu, sníží se výše invalidního důchodu až od třinácté splátky tohoto důchodu splatné po dni konání této prohlídky.***

V praxi se setkáváme se situací, kdy při první lékařské prohlídce došlo k odebrání invalidity třetího stupně (dříve plný invalidní důchod) a jejího nahrazení invaliditou prvního nebo druhého stupně. Např. zaměstnanec byl na první lékařské prohlídce 20. dubna 2010 a na základě této prohlídky mu byl invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně změněn na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Rozhodnutí o změně tohoto důchodu obdržel v měsíci srpnu 2010. V rozhodnutí se uvádí, že mu od 10. srpna 2010 byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, ale výplata invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně se zastaví až od třinácté splátky tohoto důchodu splatné po dni konání této prohlídky.

JAK TO BUDE S UPLATŇOVÁNÍM SLEVY NA INVALIDITU PODLE § 35ba? OD KTERÉHO MĚSÍCE BUDE NÁLEŽET SLEVA 210 Kč MÍSTO 420 Kč?

V DIS 9/2010 jsme k tomu uvedli toto (citujeme):

„Podle § 35ba odst. 1 písm. d) ZDP náleží sleva 420 Kč poplatníkovi, který pobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně... Z toho vyplývá, že těm, kterým byla změněna invalidita z třetího stupně na druhý nebo první stupeň, bude náležet sleva na invaliditu třetího stupně (420 Kč) ještě **po dobu dvanácti měsíců** po lékařské prohlídce, na které byl zjištěn nižší stupeň invalidity, **protože budou i nadále pobírat invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně**. V konkrétním výše uvedeném příkladu by se sleva 420 Kč poskytovala určitě do dubna 2011 a podle toho, který den v měsíci je důchod vyplácen, může sleva náležet ještě za měsíc květen. Rozhodující je, zda lékařská prohlídka v dubnu 2010 proběhla před výplatou důchodu nebo po výplatě důchodu.“

Podle **stanovisek finančních ředitelství** by se ale měla, **od data přiznání invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně, poskytovat sleva na dani pouze ve výši 210 Kč, protože zaměstnanci byl přiznán od 10. srpna 2010 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně**. S tímto stanoviskem nesouhlasíme a poslali jsme náš rozpor na Ministerstvo financí, kde uvádíme, že v případě pochybností o znění zákona je třeba postupovat „mírněji“. O výsledcích našeho dotazu Vás budeme včas informovat. V případě, že by u Vás tato situace nastala, doporučujeme od data změny důchodu uplatňovat slevu na dani pouze ve výši 210 Kč s tím, že je vždy jednodušší zaměstnanci vracet daň, než ji od zaměstnance vybírat...

3/ POKYN MF D – 346 O PROMINUTÍ DANĚ VYBÍRANÉ SRÁŽKOU PODLE ZVLÁŠTNÍ SAZBY DANĚ

Tímto Pokynem MF reaguje na nesrovnatelnosti při uplatňování daňových zákonů při zaokrouhlování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně, kdy po nabytí účinnosti zákona 280/2009 Sb., daňového řádu mělo dojít k vybírání haléřových částek od poplatníků. Vzhledem k nemožnosti jejich vybírání (nejnižší českým platidlem je koruna), zvolilo MF formu prominutí haléřových částek, čímž potvrdilo to, co platilo do 31. 12. 2010, tj. zaokrouhlování daně vybírané srážkou podle § 36 na koruny směrem dolů. Pokyn D – 346 je v příloze tohoto čísla.

4/ PŘEDKLÁDÁNÍ TISKOPISŮ „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI“ A „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ VYBÍRANÉ SRÁŽKOU PODLE ZVLÁŠTNÍ SAZBY DANĚ“

Pro předkládání tiskopisu „**Vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti**“ (tj. **vyúčtování tzv. „zálohové daně“**) se použije tiskopis **vzor č. 16**, který je třeba předložit podle § 38j odst. 5 **nejpozději do 2 měsíců** po uplynutí kalendářního roku (tj. do 28. února 2011), pokud bude podání **elektronicky, je lhůta pro podání do 20. března 2011**. Elektronickou formu podání budou muset povinně zvolit všichni zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají daňové nerezidenty a vyplňují přílohu č. 2 vyúčtování. Jedinou výjimkou jsou fyzické osoby, pokud u nich počet daňových nerezidentů nepřekročil 10 osob.

Vzhledem k tomu, že v tomto tiskopisu došlo k určitým změnám oproti předchozím rokům, najdete v příloze tohoto čísla v elektronické podobě příklad na vyplnění vyúčtování od paní Kataríny Dobešové z MF.

Pro předkládání tiskopisu „**Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně**“ (tj. **vyúčtování tzv. „srážkové daně“**) se použije formulář vzor č. 13. Předkládání tohoto tiskopisu se již řídí obecnou lhůtou podle § 137 daňového řádu, tj. do 4 měsíců po uplynutí kalendářního roku. Za rok 2010 to bude **do 2. května 2011**, protože 30. duben připadl na sobotu.

5/ VLIV VÝŠE ODSUPNÉHO (ODBYTNÉHO NEBO ODCODNÉHO) NA POSKYTOVÁNÍ PODPORY V NEZAMĚSTNANOSTI A NEVYPLACENÍ ODSUPNÉHO A POSKYTNUTÍ PODPORY

Na stránkách MPSV se objevil výklad k poskytování podpory v nezaměstnanosti při poskytnutí odstupného, odbytného nebo odchodného. Z tohoto výkladu vyplývá, že by se **podpora v nezaměstnanosti neposkytovala pouze po dobu**, po kterou uchazeči o zaměstnání **příslušelo zákonné odstupné**, tj. tří měsíční (§ 52 písm. a) až c) ZP) nebo dvanáctiměsíční (§ 52 písm. d) ZP). Podle znění § 44a zákona 435/2004 Sb. o zaměstnanosti by se ale „odstupné mělo poskytnout až po uplynutí doby, která odpovídá výši odstupného“ (např. při poskytnutí pětíměsíčního odstupného by měla podpora podle tohoto znění náležet až po pěti měsících). Vzhledem k tomu, že je tento výklad MPSV pro zaměstnance výhodnější, nebudeme „výklad“ rozporovat.

PROBLÉM S NEVYPLACENÍM Odstupného Zaměstnavatelem

V poslední době se objevily dotazy, zda bude poskytována podpora v nezaměstnanosti uchazeči o zaměstnání, který skončil zaměstnání výpovědí ze strany zaměstnavatele podle § 52 písm. a) až d) s nárokem na odstupné, ale toto odstupné mu nebylo zaměstnavatelem vyplaceno.

Podle § 44a zákona 435/2004 Sb. uchazeči o zaměstnání, kterému přísluší z posledního zaměstnání odstupné se podpora poskytne až po uplynutí doby, která odpovídá výši odstupného. Podle našeho názoru by podpora v nezaměstnanosti náležet neměla, protože zaměstnanci z posledního zaměstnání **odstupné přísluší**, pouze nebylo vyplaceno. Tento zaměstnanec by si mohl maximálně požádat o nějakou dávku pomoci v hmotné nouzi...

Doufáme, že zvítězí zdravý rozum našich státních úředníků a pokryjí i tuto situaci „skvělým“ výkladem, jako při poskytnutí pětinasobku odstupného a pobírání podpory již po třech měsících... Vžijme se do situace člověka, který léta poctivě pracuje, platí pojistné a daně a zaměstnavatel mu pro svou insolventi dává výpověď (§ 52 písm. c), odstupné mu sice přísluší, ale není vyplaceno a podpora mu nebude přiznána, protože mu přísluší „nevyplacené“ odstupné. Tento člověk se dostane do tzv. „sociální sítě“ a bude pobírat pouze dávky pomoci v hmotné nouzi. Jak to dopadne na psychiku tohoto člověka?

6/ SPLATNOST MZDY A OKAMŽITÉ ZRUŠENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU ZAMĚSTNANCEM

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. října 2010 zn. Cdo 2242/2009

Popis předmětu sporu:

Zaměstnavatel zapomněl vyplatit část mzdy ve výši 3000 Kč v řádném výplatním termínu. Zaměstnanec jej na to neupozornil, ale počkal až uplyne 15 dnů ode dne výplatního termínu a podal okamžité zrušení pracovního poměru podle § 56 písm. b). Jakmile zaměstnavatel obdržel okamžité zrušení PP, ihned mzdu doplatil a u soudu uplatnil neplatnost okamžitého zrušení. V odůvodnění zaměstnavatel uvedl, že mzdu nevyplatil pouze omylem a nikoli rozhodnutím zaměstnavatele, že není v platební neschopnosti a mzdy hradí zaměstnancům řádně a včas. Nevyplacení části mzdy nemohlo nijak ohrozit životní úroveň zaměstnance. Zaměstnanec sám přitom předtím dal výpověď z pracovního poměru a využil chyby zaměstnavatele k vlastnímu obohacení (jinak by skončil uplynutím výpovědní doby bez odstupného). Zaměstnavatel požadoval, aby okamžité zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnance bylo považováno jako „zneužití práva v rozporu s dobrými mravy podle ustanovení § 14 odst. 1 ZP“.

Z odůvodnění rozhodnutí soudu:

Smyslem § 56 písm. b) ZP není postihnout pouze ty případy, kdy jde o zaměstnavatele s platebními problémy nebo v platební neschopnosti, ale všech zaměstnavatelů, kteří významným způsobem porušili svou povinnost vyplatit zaměstnanci za vykonanou práci mzdu (§ 38 odst. 1 ZP), a to ani v dodatečné lhůtě 15 dnů po její splatnosti. K zneužití práva v rozporu s dobrými mravy nedošlo, protože naplnění důvodu k okamžitému zrušení pracovního poměru zavinil sám zaměstnavatel nevyplacením mzdy nebo jakékoliv její části.

Dále se soud zabýval splněním podmínky pro okamžité zrušení pracovního pro nevyplacení mzdy (15 dnů po splatnosti mzdy). Podle soudu je mzda splatná nejpozději v kal. měsíci následujícím po měsíci, ve kterém vzniklo zaměstnanci právo na mzdu, tj. poslední den takového měsíce (§ 141 odst. 1 ZP). Lhůta 15 dnů po jejímž uplynutí může zaměstnanec okamžitě zrušit pracovní poměr začíná běžet od měsíce následujícího po měsíci, v němž vzniklo zaměstnanci právo na mzdu a nikoliv od výplatního termínu zaměstnavatele. Jestliže zaměstnanec, kterému nebyla vyplacena část mzdy za měsíc červenec, zrušil okamžitě pracovní poměr dne 4. září, stalo se tak předčasně, protože jej mohl zrušit nejdříve 16. září.

CO JE PRO NÁS DŮLEŽITÉ:

- pokud nevyplatíme i sebemenší část mzdy (platu) nebo jejich části, může zaměstnanec okamžitě zrušit pracovní poměr

Např. pokud jsme zapomněli vyplatit příplatek za 5 hodin práce přesčas, může zaměstnanec okamžitě zrušit pracovní poměr. Bude třeba si více kontrolovat zpracování mezd...

- 15. denní doba pro okamžité zrušení pracovního se bude podle Judikátu vždy počítat až od konce měsíce následujícího po měsíci, v němž vzniklo právo na mzdu

Např. nevyplacená mzda (nebo její část) za měsíc leden, může být doplacena až do 15. března, aniž by zaměstnanec mohl okamžitě zrušit pracovní poměr. Zrušit by jej mohl až 16. března

- díky tomu, že 15. denní doba neběží od výplatního termínu, ale až od konce následujícího měsíce, má zaměstnavatel více času na zjištění případných chyb ve zpracování mezd.

Většinou se chyba při zpracování objeví již při zpracování následujícího měsíce, a to ještě bude čas na doplacení v 15. denní lhůtě.

- tomu, kdo nevyplácí mzdu záměrně však tento Judikát stejně nepomůže, protože ji nevyplatí ani v nově počítaném termínu...

7/ NAŘÍZENÍ VLÁDY 201/2010 Sb. O ZPŮSOBU EVIDENCE ÚRAZŮ, HLÁŠENÍ A ZASÍLÁNÍ ZÁZNAMU O ÚRAZU

Dne 1. ledna 2011 vstoupilo v platnost NV 201/2010 Sb., které zrušilo dosud platné NV 494/2001 Sb. V novém NV najdete, kdy, komu a v jakých termínech vést, hlásit a zasílat záznamy o pracovních úrazech.

Pracovní úraz se ohlásí bez zbytečného průtahy především Policii (pokud byl spáchán trestný čin), odborům (pokud je máme), příslušnému Inspektorátu práce a zdravotní pojišťovně, u které byl zaměstnanec pojištěn.

Záznam o úrazu vyhotovuje zaměstnavatel úrazem postiženého zaměstnance neprodleně, **nejpozději však do 5 pracovních dnů** ode dne, kdy se o úrazu dozvěděl. Zaměstnavatel zašle záznam o úrazu za uplynulý kalendářní měsíc nejpozději **do pátého dne následujícího měsíce** především Policii (pokud byl spáchán trestný čin), odborům (pokud je máme), příslušnému Inspektorátu práce, zdravotní pojišťovně, u které byl zaměstnanec pojištěn a organizační jednotce příslušné pojišťovny, u které je zaměstnavatel pojištěn pro případ své odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.

Novinkou je - byl-li zaměstnavatelem odeslán záznam o úrazu a následně se zaměstnavatel dozví o skutečnostech, které vedou ke změně v něm uvedených

údajů, vyhotoví zaměstnavatel úrazem postiženého zaměstnance **záznam o úrazu - hlášení změn**.

Tiskopis záznam o úrazu a záznam o úrazu – hlášení změn je možno předkládat na výše uvedené instituce **písemně nebo v elektronické podobě**. Vzory těchto tiskopisů jsou přílohou tohoto čísla informačního servisu v elektronické podobě.

8/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

8/2011 Můžeme si v roce 2011 uplatnit vrácený přeplatek na dani našemu bývalému zaměstnanci jako snížení nejbližšího odvodu zálohy na daň správci daně? Údajně došlo k nějakým změnám ve vracení přeplatků v souvislosti s novým daňovým řádem.

Podle § 38i odst. 1 zákona o daních z příjmů se poplatníkovi, kterému byla sražena daň vyšší než je stanoveno, vrátí přeplatek pokud neuplynuly 3 roky od konce zdaňovacího období, v němž přeplatek vznikl. Podle nového odst. 6 v § 38i ale nevzniká nárok na vrácení přeplacené částky správcem daně v případě, že přeplatek nebyl poplatníkovi plátcem vyplacen. Zde není rozhodné, zda se jedná o stávajícího nebo bývalého zaměstnance. Takže ve Vašem případě si můžete o vrácený přeplatek daně snížit nejbližší odvod záloh.

9/2011 Může si zaměstnavatel s více než 25 zaměstnanci odečíst polovinu vyplacené náhrady mzdy za pracovní neschopnost, která přecházela z roku 2010?

Vzhledem k tomu, že v zákonu 347/2010 Sb., kterým se měnily zákony v gesci MPSV, nebylo k tomuto vydáno žádné přechodné ustanovení, není možné odečíst polovinu vyplacené náhrady mzdy jak u pracovních neschopností, které vznikly v roce 2011, tak ani u pracovních neschopností přecházejících z roku 2010.

Závěrečný pozdrav je opět z dílny pana MURPHYHO a týká se pokroku:

POKROK JE POUHÉ NAHRAZENÍ JEDNĚCH NEPŘÍJEMNOSTÍ JINÝMI.
